

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....กองการเจ้าหน้าที่.....ส่วนวินัย.....โทร. ๓๑๖๙

ที่.....มท.๐๖๐๓/ว ๓๒๗๙.....วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง.....เผยแพร่ความรู้แนวทางการลงโทษทางวินัยกรณี “เป็นคู่สองครั้งกับผู้หนึ่งคนเดิม อาจถูกลงโทษได้อีก”.....

เรียน หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการกอง
เลขานุการกรม และหัวหน้าหน่วยงาน

ด้วยกองการเจ้าหน้าที่ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แนวทางการลงโทษทางวินัยกรณี “เป็นคู่สองครั้งกับผู้หนึ่งคนเดิม อาจถูกลงโทษได้อีก” เพื่อให้เจ้าหน้าที่สังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เกิดความรู้ความเข้าใจและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งการประพุดติและปฏิบัติตน ได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยสามารถดูรายละเอียดได้จาก <http://www.disaster.go.th> (หน่วยงานภายใน/กองการเจ้าหน้าที่ : หนังสือเวียน/คำสั่ง/ประกาศ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทราบ

(นายจตุรงค์ สุขพัฒน์)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

บก.ก้วสุภศวรรษที่ ๓

“เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง”

➤เป็นคู่สองครั้งกับผู้หญิงคนเดิม อาจถูกลงโทษได้อีก<

ผู้อุทธรณ์รับราชการตำแหน่งระดับสูงในจังหวัดแห่งหนึ่งได้ถูกผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตัดเงินเดือนในอัตราร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๓ เดือน ฐานไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีมีนาง ส. เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้วได้ไปมีความสัมพันธ์ฉันคู่สาวกับนางสาวเอ รวมทั้งแสดงออกโดยเปิดเผยและยกย่องว่านางสาวเอเป็นภริยา ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ย้ายไปรับราชการในจังหวัดอีกแห่งหนึ่ง ก็ยังคงมีพฤติกรรมคู่สาวกับนางสาวเอ และแสดงออกโดยเปิดเผยและยกย่องว่าเป็นภริยาอย่างต่อเนื่อง โดยพาเข้าไปพักที่บ้านพักและพาออกงานสังคมออกสื่อ ทำให้ข้าราชการคนอื่น ๆ และประชาชนเข้าใจว่านางสาวเอเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย ทั้งที่ยังไม่ได้จดทะเบียนหย่ากับภริยาแต่อย่างใด ผู้บังคับบัญชาจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่ไม่ใช่ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย พฤติการณ์เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นควรลงโทษลดเงินเดือนในอัตราร้อยละ ๔ ซึ่งผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้อุทธรณ์ทำให้หัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการในจังหวัด และประชาชนเข้าใจได้ว่านางสาวเอเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้อุทธรณ์ ส่งผลกระทบต่อจิตใจของนาง ส. ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและบุตร ทำให้เกิดความอับอายเสื่อมเสียเกียรติและศักดิ์ศรี ประกอบกับผู้อุทธรณ์ไม่ส่งเสียค่าเลี้ยงดูให้กับบุตรของตนเองที่เกิดจากนางสาว ย. ที่นำไปให้นาง ส. เลี้ยงดู เป็นเหตุให้นาง ส. ซึ่งมีไข้มาดราและไม่มีหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูบุตรของผู้อุทธรณ์ ต้องนำเงินส่วนตัวซึ่งเป็นเงินเดือนและเป็นรายได้จากทางเดียวมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลบุตรของผู้อุทธรณ์ การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีคำสั่งลงโทษลดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ในอัตราร้อยละ ๔ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว โดยอ้างว่าไม่ได้พักอาศัยอยู่กินกับนาง ส. ในฐานะสามีภริยามานานเกือบสี่ปีต่างคนต่างสมัครใจแยกกันอยู่เรื่อยมา แต่ยังคงส่งเงินให้นาง ส. และบุตรของผู้อุทธรณ์ซึ่งอาศัยอยู่กับนาง ส. ต่อมาผู้อุทธรณ์และนาง ส. ได้ตกลงกันด้วยวาจาว่าจะหย่าโดยทรัพย์สินซึ่งเป็นที่ดินทั้งหมดจะโอนใส่ชื่อนาง ส. ซึ่งการตกลงดังกล่าวถือเป็นนิติกรรมที่เป็นการระงับสิทธิความเป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว หลังจากนั้นนาง ส. ได้แอบเอาที่ดินไปทำนิติกรรมซื้อขาย โดยไม่ได้บอกผู้อุทธรณ์ และผู้อุทธรณ์ไม่เคยได้เงินที่ได้จากการขายที่ดินดังกล่าว ทำให้ผู้อุทธรณ์เข้าใจว่าเงินจำนวนนี้คือเงินในส่วนของผู้อุทธรณ์ที่นาง ส. จะต้องนำไปใช้เลี้ยงดูบุตรชาย ผู้อุทธรณ์จึงไม่ได้ส่งเงินค่าเลี้ยงดูบุตรชายอีก

คำวินิจฉัย

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่าแม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่านางสาวเอ คือหญิงอื่นมีความสัมพันธ์ฉันคู่สาวกับผู้อุทธรณ์มาอย่างต่อเนื่อง และเป็นมูลเหตุเดียวกันที่ทำให้เกิดการร้องเรียนจนกระทั่งนำไปสู่การดำเนินการทางวินัยและลงโทษผู้อุทธรณ์ทั้งสองครั้ง แต่พฤติการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นต่างพื้นที่และมีรายละเอียดพฤติการณ์ที่นำไปสู่การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษที่แตกต่างกัน กล่าวคือครั้งที่สองนอกจากจะพาไปออกงานสังคมต่าง ๆ แนะนำกับบุคคลอื่นว่าเป็นภริยา และได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักของผู้อุทธรณ์แล้ว ผู้อุทธรณ์ยังมีพฤติกรรมเปิดเผยจนสื่อออนไลน์นำไปเสนอว่านางสาวเอเป็นภริยา ซึ่งถือเป็นการกระทำที่เปิดเผยในวงกว้างมากยิ่งขึ้น อันถือเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นใหม่ต่างกรรมต่างวาระจากครั้งแรก ประกอบกับหากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์หลักอย่างหนึ่งของการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัย นั้น ก็เพื่อรักษามาตรฐานความประพฤติของข้าราชการให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอยู่ในกรอบระเบียบวินัย

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ ดังนั้น เมื่อมีการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการและมีการสั่งลงโทษ โดยชอบด้วยกฎหมายไปแล้ว หากข้าราชการดังกล่าวยังคงมีพฤติกรรมเช่นเดิม ที่เป็นเหตุให้ต้องมีการ ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษอีก จึงถือเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นใหม่ ต่างกรรมต่างวาระ นอกจากนี้การสั่งลงโทษ ผู้อุทธรณ์ในครั้งที่สองยังเป็นการสั่งลงโทษกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่ส่งเสียเลี้ยงดูและออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับบุตร จนทำให้ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้อุทธรณ์ต้องใช้เงินส่วนตัวเพื่อออกค่าใช้จ่ายให้แทนอีกด้วย ซึ่งกรณี หลังดังกล่าวเป็นกรณีที่เพิ่มเติมขึ้นมาแตกต่างจากคำสั่งลงโทษครั้งแรก จึงไม่ถือเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำ

สำหรับการสมรสของผู้อุทธรณ์กับนาง ส. ไม่เข้าเงื่อนไขการสิ้นสุดแห่งการสมรสตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การสมรสระหว่างผู้อุทธรณ์และนาง ส. จึงยังสมบูรณ์ถูกต้องโดยชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อพิจารณาถึงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของผู้อุทธรณ์ที่เป็นข้าราชการระดับสูง แต่กลับมี พฤติกรรมฉ้อฉลกับหญิงอื่นที่ไม่ใช่ภริยาของตน โดยยกย่องและเปิดเผยให้คนทั่วไปเข้าใจว่าหญิงอื่นเป็นภริยา โดยมีการเปิดเผยผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะสื่อสารให้คนทั่วไปทราบเป็นวงกว้าง ย่อมทำให้นาง ส. ได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียง อีกทั้งการที่ไม่ส่งเสียเลี้ยงดูบุตรของตนเอง กลับให้นาง ส. ซึ่งไม่ใช่มารดาและ ไม่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูเป็นผู้ดูแล พฤติกรรมดังกล่าวย่อมเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งแม้ข้อเท็จจริง จะปรากฏได้ว่าความสัมพันธ์ของผู้อุทธรณ์กับนาง ส. อาจไม่ดีเท่าไรนัก แต่ผู้อุทธรณ์ในฐานะที่เป็นข้าราชการ ระดับสูง เป็นที่นับหน้าถือตาและเป็นแบบอย่างในสังคมทั้งแก่ข้าราชการและประชาชน สมควรที่จะต้อง มี พฤติกรรมที่ดีเป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลทั่วไป หากมีปัญหาส่วนตัวเกิดขึ้นก็ควรรีบดำเนินการแก้ไขให้เสร็จสิ้นไปก่อน หรือหลีกเลี่ยงการมีพฤติกรรมดังกล่าวจนกว่าคดีฟ้องหย่าจะเสร็จเรียบร้อย และแม้นาง ส. จะผิดสัญญาหน้าที่ดิน ที่ตกลงกันไว้กับผู้อุทธรณ์ไปขายและนำไปใช้จ่ายจริง หรือแม้ขณะนั้นบุตรของผู้อุทธรณ์ซึ่งกำลังศึกษา ในระดับอุดมศึกษาและบรรลุนิติภาวะแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ทำให้หน้าที่ในฐานะบิดาของผู้อุทธรณ์กับบุตรสิ้นสุดลง ผู้อุทธรณ์ยังคงมีหน้าที่ที่จะต้องเลี้ยงดูบุตรของตนเองในแง่ของศีลธรรม โดยเฉพาะกรณีนี้ที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ส. มิใช่มารดาและไม่มีหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูบุตรของผู้อุทธรณ์ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เคยถูกลงโทษ ในกรณีเดียวกันนี้มาแล้ว แต่ผู้อุทธรณ์ยังคงมีพฤติกรรมเช่นเดิมอีก ดังนั้นคำสั่งลงโทษลดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ ในอัตราร้อยละ ๔ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้ เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นระดับโทษ ที่เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

*****